

LA REVOLUCIÓN DE SETEMBRE DE 1868

AL NOSTRE POBLE I PROVÍNCIA

Arbúcies no fou una de les poblacions que visqueren més intensament els fets revolucionaris del Setembre de 1868, en canvi, però, és una de les que guarda un record simbòlic d'aquelles diades.

Per explicar els esdeveniments que es produïren a la nostra vila durant aquest període em remuntaré un parell d'anys - abans, concretament al 1866 i 1867, anys en què tingué lloc la crisi econòmica i política que ocasionà el malestar al qual m'he referit en articles anteriors. Doncs bé, mirant els bans que sortiren publicats al nostre poble durant aquests anys he trobat els següents:

Un ban del Capità General de Catalunya i del Governador de la "província" de Girona, on es declara l'Estat de Guerra a totes les "províncies" catalanes i que coincideix amb el pronunciament de Villarejo produït al gener del 1866.

Un altre ban es publicà a Arbúcies el 14 de juliol del 1866: el Capità General intentà disuadir els catalans de les idees revolucionàries, intentant donar una imatge d'un poder fort, garantir l'ordre i la pau.

També l'agost d'aquest mateix any es publicava a Arbúcies, i a la resta de les poblacions catalanes, un altre ban on es donaven unes mesures polítiques per a protegir la indústria catalana. Una d'elles era la de lluitar contra el contraban.

Ens cal no oblidar que durant aquests anys, hi havia en el poder central un govern molt moderat. Això es reflecteix també a nivell de poble, amb la designació dels alcaldes. Vegem aquest fragment de l'acta de l'u de gener del 1867, extreta del llibre d'actes d'aquest mateix any:

"...(...) el señor Presidente ha mandado al infrascrito secretario diese lectura de la comunicación del señor Gobernador de la provincia, fecha 26 del último diciembre en que viene nombrado el Ayuntamiento, del cual resulta para el cargo de Alcalde Don José Torrent, para el de Teniente segundo Don Miguel Canals y para regidores los últimamente nombrados..."

Aquest nou ajuntament d'Arbúcies va dictar un seguit de mesures tan moderades i restrictives que penso que si per quelcom serviren fou encara per escalfar més els

ànims dels pobres arbuciençs. Això es pot veure en el següent ban que s'anuncià a la població el 3 de març del 1867 amb motiu de la celebració dels carnavals.

"... QUEDA PROHIBIDO:

- Vestir traje de ministro de la Religión Católica, de militar a la moderna, ni de magistrado de los tribunales del reino.

- (...)

- Llevar pendones con caricaturas escandalosas o que representen escenas políticas excitando los ánimos. (...)

També arribaren a Arbúcies notícies del següent pronunciament que es portà a terme per l'agost del 1867 i que fracassà, en no comparèixer en terres catalanes el general Prim. Per aquest motiu es publicaren a Arbúcies una sèrie de bans: l'Estat de Guerra, l'indult de la Reina Isabel II, etc.

La situació però no quedà normalitzada i encara menys solucionat el malestar general: molt freqüentment es publicaven bans on es demanava a tots els veïns del poble que tinguessin armes que les presentessin a l'ajuntament per evitar responsabilitats . . .

ELS FETS:

Arbúcies, com la resta de pobles de Catalunya, no s'assabentà fins més tard, de l'aixecament revolucionari que triomfà pel setembre del 1868. Concretament els primers documents escrits que confirmen el triomf de la revolució al nostre poble daten del 7 d'octubre. No hi ha cap acta de promulgació de la Junta Revolucionària i destitució de l'ajuntament anterior, sinó que el 7 d'octubre, aquesta Junta Revolucionària ja està actuant.

En Joaquim Nadal en el seu llibre "La Revolución de 1868 en Gerona" diu que Arbúcies va ésser un dels pobles on es va crear una Junta Revolucionària, però que va ésser necessari passar una comunicació a l'alcalde perquè deixés el comandament del poble.

Doncs bé, aquesta Junta Revolucionària que es va constituir a Arbúcies estava formada pels següents membres:

President: Ramon Cuadras